

Γιατροσόφια της Κεφαλονιάς

Ζάχος Βασιλείου
Χειρουργός

Σ' αυτόν τον τόπο οι περισσότεροι γράφουν. Άλλοι γράφουν στους τοίχους, άλλοι γράφουν στα παγκάκια κι άλλοι παίρνουν χαρτί και μολύβι και γράφουν τι έκανε και τι δεν έκανε ο πατέρας τους στον πόλεμο. Καλοφαγάδες και μερακλήδες, γράφουν συνταγές μαγειρικής. Γεροντοκόρες, που δεν τις έχει αγγίξει αντρικό χέρι, γράφουν στιχάκια για τον έρωτα, παλιοί τρόφιμοι του Κορυδαλλού γράφουν αυτοβιογραφίες. Οι εκδοτικοί οίκοι ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια και τα βιβλιοπωλεία γεμίζουν τα ράφια τους με κάθε είδους βιβλίο. Οι εφημερίδες του Σαββατοκύριακου προσφέρουν βιβλία τσέπης, εγκυκλοπαίδειες και μεταφράσεις αρχαίων συγγραφέων. Το ερώτημα, όμως, παραμένει. Ποιοι τα διαβάζουν όλα αυτά; Πού βρίσκεται αυτό το αναγνωστικό κοινό; Δεν φημιζόμαστε, εξάλλου, εμείς οι Έλληνες ως βιβλιοφάγοι. Είναι γνωστό αυτό.

«Έβγαλα βιβλίο», μου είπε ο πατέρας μου ένα Κυριακάτικο πρωινό. Ξαφνιάστηκα. Το έβγαλε βόλτα; αναρωτήθηκα. Σκυλάκι είναι να το βγάλει έξω να κατουρήσει στο πάρκο; Μου διευκρίνισε ότι εξέδωσε ένα βιβλίο. Μου ήρθε κεραμίδα στο κεφάλι. Κοτσονάτος, παρά τα εβδομήντα του, συνταξιούχος δάσκαλος, από τους παλιούς, εκείνους που κοιτούσαν τον μαθητή στα μάτια, που τα φθαρμένα μανίκια τους γέμιζαν σκόνη κιμωλίας και που δάκρυζαν όταν άκουγαν τον Εθνικό Ύμνο, ο πατέρας ήταν ικανός για όλα. Ο νους μου, όμως, δεν μπορούσε να χωρέσει κάτι τέτοιο.

«Γιατροσόφια της Κεφαλονιάς», μου είπε. Σάστισα. Πώς του ήρθε να γράψει ένα τέτοιο βιβλίο; Θα μπορούσε να είχε γράψει κάτι σχετικό με την Κατοχή, με τον Εμφύλιο, του ξεφεύγει καμιά φορά και τον αποκαλεί Συμμοριτοπόλεμο, να γράψει για το δακρύβρεχτο ειδύλλιο με τη μάνα μου, τη θεία Δωροθέα που κλείστηκε σε μοναστήρι, τέλος πάντων να γράψει κάτι για την παλιά του γειτονιά. Θα μπορούσε ακόμα να γράψει ένα σελεμεντέ μια κι η μάνα του, η γιαγιά Ευαν-

θία, ήταν η καλύτερη μαγειρίσσα στο Αργοστόλι ή μια ιστορία σαν «Το μαντολίνο του λοχαγού Κορέλλι». Ποιος ξέρει; Μπορεί να γυριζόταν κάποτε ταινία. Τελικά, μου αποκάλυψε το μυστικό. Η ιδέα είχε καρφωθεί από καιρό στο μυαλό του. Βρήκε μερικές χειρόγραφες σημειώσεις της γιαγιάς Ευανθίας κρυμμένες σ' ένα μπαούλο με τσεβρέδες και ασπροκεντήματα, έτρεξε, έψαξε, ρώτησε δεξιά κι αριστερά σε βιβλιοθήκες, ιδρύματα και αρχεία και να το αποτέλεσμα.

«Θα πάει καλά το βιβλίο», μου είπε. Προσπάθησα να πνίξω το αυθόρμητο γέλιο μου. Ποιος ενδιαφέρεται για «πεπένα» Φράγκικη, καρυδόλαδο, φύλλα μυρσινιάς και κάτουρο χελώνας; Ποιανού θα πονέσει το στομάχι και θα ψάξει να βρει κληματόφυλλα, να τα κάνει αλοιφή και να τα βάλει έμπλαστρο πάνω του; Ποιός θα βάλει στο χέρι του που πονά κοπριά χήνας με ξίδι και σινάπι; Θα μπορούσε να γράψει, βρε αδελφέ, κάτι πιο πιπεράτο, πιο ανάλαφρο και να βάλει ένα τίτλο από αυτούς που τραβούν σαν μαγνήτης. «Κώδικας Ντα Βίντσι», «Οι μάγισσες της Σμύρνης», «Οι θλιμμένες πουτάνες της ζωής μου», «Οι περιπέτειες του Χάρι Πότερ», «Το Ευαγγέλιο του Ιούδα». Άκου τίτλο που βρήκε!

Στην παρουσίαση του βιβλίου του, αν κι είχε τρέξει και είχε στείλει καμιά πεντακοσαριά προσκλήσεις, ήμασταν όλοι κι όλοι δεκαπέντε άτομα. Δέκα ήμασταν από το σόι, τέσσερις η οικογένεια του απόστρατου συνταγματάρχη Βασιλείου από τον πάνω όροφο κι ο ένας ήταν ο εκδότης, ο κύριος Διονύσης. Ήρθε και μια ηλικιωμένη άγνωστη κυρία, κάθισε λίγο κι όταν σταμάτησε η βροχή έξω έφυγε. Πάντως βιβλίο δεν πήρε. Α, ναι! Πέρασε κι ο Νομάρχης, έδωσε σε όλους χειραψία κι έφυγε σαν βολίδα. Κρίμα τις ετοιμασίες, κρίμα τα έξοδα! Η μαμά είχε κάνει τυροπιτάκια και κεφτεδάκια, η θεία Ευτέρπη ντολμαδάκια κι ο θείος Θωμάς έφερε μια νταμιτζάνα κόκκινο κρασί από τον Άγιο Αθανάσιο. Πάντως φάγαμε καλά εκείνο το βράδυ. Ό,τι περίσσεψε η μαμά το έβα-

λε σε τάπερ για το σπίτι. Ο πατέρας ήταν απογοητευμένος. Τον είχαν ξεχάσει φίλοι, γνωστοί, παλιοί συνάδελφοι. Ακόμα κι ο φίλος του ο παθολόγος, ο κύριος Βρανάς. Κρατούσε την ανθοδέσμη που του πρόσφερε η μαμά και τα μάτια του είχαν το παράπονο μικρού παιδιού. Δεν είμαστε για τέτοια, σκέφτηκα. Θα πάθει τίποτα και θα τρέχουμε. Έπρεπε να κάνω κάτι.

Την άλλη μέρα πήρα σβάρνα όλα τα βιβλιοπωλεία από το σπίτι μου στην Καλαμαριά μέχρι την πλατεία Αριστοτέλους. Το περίμενα. Πουθενά δεν υπήρχε το βιβλίο του πατέρα. Κανένας δεν το ήξερε. «Ποιανού εκδοτικού οίκου είναι;» ρωτούσαν. Κανείς δεν ήξερε τον κύριο Διονύση και τον οίκο «Χρυσή Πέννα». «Αν δεν σου εκδώσει το βιβλίο μεγάλος εκδοτικός οίκος μη περιμένεις τίποτα», μου είπε εμπιστευτικά ένας βιβλιοπώλης. «Δεν έμαθες για το καρτέλ στο γάλα; Έτσι είναι και στα βιβλία. Παντού υπάρχουν καρτέλ. Για Νόμπελ να έχεις γράψει αν δεν έχεις κανένα γνωστό, αν δεν πέσει παραδάκι και διαφήμιση δεν γίνεται τίποτα!». Τα είχα χαμένα. «Δηλαδή; Δεν θα πουλήσει;» ρώτησα. Λύθηκε στα γέλια και του ξέφυγε μια κλανιά. «Ξέχασέ το! Πάρε μια-δυο κούτες και ν' αρχίσεις να τα μοιράζεις δωρεάν έξω από την Παναγία Δεξιά κάθε Κυριακή πρωί». Δαγκώθηκα. Στο τέλος, μια υπάλληλος

βιβλιοπωλείου μου είπε: «Άμα φθάσεις στα εβδομήντα έτσι είναι. Ο δικός μου πατέρας άρχισε να ζωγραφίζει καράβια. Θέλει να κάνει και έκθεση. Σκεφθείτε τι μας περιμένει. Σας καταλαβαίνω απόλυτα». Δεν το έβαλα κάτω. Σ' αυτό μοιάζω του πατέρα. Είμαι πεισματάρης. Παρήγγειλα δέκα βιβλία σε κάθε βιβλιοπωλείο. Στο γωνιακό, απέναντι από το πατρικό σπίτι στην Βασιλίσσης Όλγας, πήγα δυο κιλά παγωτό από το «Ελληνικό» για καλόπιασμα και εχεμύθεια. Ο βιβλιοπώλης με διαβεβαίωσε πως θα το βάλει στη βιτρίνα δίπλα σε ένα τσελεμεντέ της Βέφας Αλεξιάδου. Φεύγοντας μου είπε πως του αρέσουν και τα τυροπιτάκια του «Σεράνο». Προχθές μ' έπιασε το φανάρι και σταμάτησα. Μπροστά στη βιτρίνα του γωνιακού βιβλιοπωλείου ο πατέρας στεκόταν ακίνητος και χάζευε. Θα ήταν στημένος εκεί καμιά ώρα, χωρίς αμφιβολία. Τα μάτια μου δάκρυσαν. Τα κορναρίσματα κι οι φωνές των άλλων οδηγών πίσω μου έδιωξαν τις σκέψεις μου και ξεκίνησα.

Δεν θα το έβαζα κάτω. Θα έκανα ότι μπορούσα για τα «Γιατροσόφια της Κεφαλονιάς» του πατέρα. Αρκεί να μην τον έβλεπα θλιμμένο. Κι αυτό το στομάχι! Με τάραξε από χθες! Δυο Ζαντάκ κι ένα Λοσέκ πήρα και δεν έγινε τίποτα. Να πάρει ευχή! Θα πω στη μάνα να βρει κληματόφυλλα, να κάνει αλοιφή και να τα βάλω έμπλαστρο. Δεν πάει άλλο!

Δεῖ θαρρεῖν περὶ τῶν μελλόντων

(Πρέπει να έχεις θάρρος για το μέλλον)

Ισοκράτης